

УДК 721.012.8

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ГРОМАДСЬКИХ ЗАКЛАДІВ

АНТОНЕНКО Ігор, ЛАЗАРЕНКО Борис, ПШЕНИШНА Поліна
Київський національний університет технологій і дизайну, Київ, Україна
tonn7171@gmail.com, lazarenkoboris44@gmail.com,
psenicnaapolina24@gmail.com

Розглянуто процес формування дизайну інтер'єрів громадських закладів, вплив сучасних чинників на дизайн-об'єкти. Дослідження розглядає можливість розвитку громадських закладів на засадах адаптованості, функціональності та надійності під впливом сучасних чинників.

Ключові слова: дизайн, інтер'єр, адаптивність, організація простору

ВСТУП

Сучасний інтер'єр створюється під багатьма чинниками які впливають на його форму під час проектування. Одним з ключових принципів під час формотворення виступають основні вимоги людини до комфортного та безпечного середовища. Глобалізація, розвиток науки та швидке поширення інформації, вимоги до екологічності, інклюзивності просторів – все це про те як базові принципи із часом змінюються, ускладнюються, а з ними створюються нові рішення та методи їх задовільнити. Під впливом воєнних дій виникли нові вимоги до проектування просторів, перебування людей із дотриманням цивільного захисту, потреби споживачів до функціональності, гнучкості та доступності простору.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета дослідження полягає в розгляді можливих напрямків розвитку дизайну інтер'єрів громадських місць під впливом сучасних умов.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У сучасному швидкозмінному та нестабільному суспільстві, де темп життя неймовірно високий, а рівень стресу ще більший, виникає потреба у просторах, що забезпечують умови для безпечного відпочинку. Громадські заклади, такі як кафе, бібліотеки, спортивні центри та інші об'єкти соціальної інфраструктури відіграють ключову роль у зниженні зменшенні рівня стресу та покращенні загальної якості життя населення.

В умовах сучасності, деструктивні зміни, такі як пандемія або природна катастрофа, диктують свої умови існування громадським закладам, змушуючи підлаштовуватись під них. Під час пандемії люди, турбуючись про свою безпеку, воліли менше контактувати з іншими, що сприяло зменшенню відвідуваності в усіх громадських закладах. Таким чином пандемія вплинула на ресторанний бізнес, який був змушений шукати нові способи існування, впроваджуючи доставку до списку своїх послуг. Інші громадські заклади які

пропонували свої послуги у тій чи іншій сфері, повинні були винайти та розробити спосіб надавати їх дистанційно, таким чином спонукаючи до розвитку інформаційних технологій та подальшому їх впровадженню навіть після пандемії.

Повномасштабна війна в Україні спричинила значні виклики для функціонування громадських закладів. Упродовж тільки першого року військового вторгнення припинили діяльність приблизно сім тисяч ресторанів і кафе, проте водночас було відкрито і дві тисячі нових закладів. Попри загальне скорочення галузі, лише дві сфери ресторанного бізнесу продемонстрували зростання – кав'ярні та заклади швидкого харчування. Зокрема, у квітні 2024 року їхня кількість зросла на 35% та 15% відповідно порівняно з груднем 2021 року. Водночас кількість ресторанів зменшилася на 17%, закладів, що працюють виключно на доставку, – на 17%, а пабів – на 16%. Ці тенденції відображають адаптацію ресторанного бізнесу до змінних умов воєнного стану [1].

Останнім часом у архітектурній сфері все частіше використовують поняття інклюзивності. Сучасні архітектурні рішення, які раніше застосовували переважно лише в медичних закладах, освітніх установах та житлових комплексах, нині впроваджуються у майже всіх типах будівель. Інвалідність слід розглядати не лише як фізичне обмеження окремих осіб, а як невід'ємну частину життя, що може стосуватися будь-кого. При цьому інтеграція навіть базових елементів доступності, таких як пандуси, сприяє підвищенню комфорту не лише для людей з інвалідністю, а й для широкого кола користувачів, зокрема батьків із дитячими візками, осіб похилого віку та інших груп населення. Крім того, підвищення рівня доступності громадських закладів позитивно впливає на їхню економічну ефективність, оскільки створення інклюзивного середовища сприяє розширенню клієнтської бази та зростанню прибутків [2,3].

Забезпечення безпеки відвідувачів громадських закладів є пріоритетним завданням, особливо в умовах воєнного стану. У процесі проектування інтер'єрів громадських просторів варто віддавати перевагу використанню міцних та вогнестійких матеріалів. Важливим аспектом є забезпечення швидкого та безперешкодного доступу до укриттів або бомбосховищ у разі загрози. Своєчасна евакуація людей з будівель у випадку пожежі чи обстрілів є одним з ключових завдань, яке має бути вирішене ще на етапі проектування або реконструкції споруди, але також має братися до уваги під час розробки інтер'єру. Ефективність евакуації визначається кількістю та розташуванням евакуаційних виходів, їхніми параметрами, характеристиками та доступністю шляхів евакуації, а також конструктивними особливостями їх виконання.

На основі наведених даних можна чіткіше визначити ключовий напрям розвитку дизайну інтер'єрів – безбар'єрний дизайн будівель. У сучасних умовах існує нагальна потреба у створенні доступного простору, що враховує потреби всіх категорій населення, а саме: вагітних жінок, осіб похилого віку, дітей, людей з інвалідністю та маломобільних груп. Крім того, враховуючи наслідки воєнних дій в Україні, у процесі проектування внутрішнього простору зростає необхідність дотримання вимог цивільного захисту, що забезпечує

безпеку та комфорт перебування у приміщеннях. Також у проєктуванні слід звертати увагу і на адаптивність будівлі та інтер'єру. Створення простору, який можна пристосувати та перевинайти згідно до будь-яких умов - це одна з головних задач сучасного дизайну.

Постійний розвиток спонукає до адаптивності, форми адаптивного простору проєктуються заздалегідь забезпечуючи можливість адаптувати інтер'єр закладу для надання нового функціоналу або модернізації старого та подальшими його змінами. При цьому цей напрям можливо не тільки проєктувати спочатку, а взяти вже існуючий об'єкт, наприклад, реновація застарілих освітніх закладів з наданням їм нових функцій, перевлаштування старих історичних будівель під культурні простори зберігаючи архітектурну спадщину. Таким чином адаптивність дозволяє зайнятися переробкою, раціональне використання того, що вже існує, але по різних причинах не використовується [4].

ВИСНОВКИ

Навколишні події, особливо які стосуються майже всіх так чи інакше починають впливати на середовище вимагаючи пристосовувати його до нових вимог і таким чином створюючи нові форми.

Розробка інтер'єру під впливом сучасних чинників передбачає повністю нове бачення простору під впливом нових вимог пов'язаних з розвитком матеріалів та інформаційних технологій, новітніх підходів до адаптації навколишнього простору, врахувань питань безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Тарасовський Ю. Як змінилась кількість закладів в Україні під час війни. *Forbes Ukraine*, 2024. URL: <https://forbes.ua/news/kilkist-kavyaren-pid-chas-viyni-zrosla-na-35-poster-09052024-21057> (дата звернення: 27.02.2025).
2. Азін В. О. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб. Київ, 2013. 128 с.
3. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. [Чинний від 201904-01]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2018. 64 с. URL: https://econstruction.gov.ua/files/new_doc/3022098982626132994/2023-01-24/52e5f1a0-95ea-44b7-8e72-0dce989daee0.pdf.
4. Бармашина Л. М., Кисіль С. С. Аналіз формування інтер'єрів промислових будівель, що не використовуються за основним функціональним призначенням та були піддані реновації. *Сучасні проблеми архітектури і містобудування: наук.-техн. збірник*. 2011. (26), С. 307-316.

ANTONENKO I., LAZARENKO B., PSHENYSHNA P.

MODERN TRENDS IN THE FORMATION OF PUBLIC FACILITY INTERIOR DESIGN

Analysis of the process of shaping the interior design of public establishments, the influence of modern factors on design objects. The study considers the possibility of developing public establishments on the principles of adaptability, functionality, and reliability under the influence of modern factors.

Key words: design, interior, adaptability, space organization